

Enintään 6 tehtävään saa vastata. Tehtävät arvostellaan pistein 0–6, paitsi muita vaativammat, +:lla merkityt jokeritehtävät, jotka arvostellaan pistein 0–9. Moniosaisissa, esimerkiksi a-, b- ja c-kohdan sisältävissä tehtävissä voidaan erikseen ilmoittaa eri alakohtien enimmäispistemäärät.

1. Ovatko filosofian ongelmat ja ratkaisut yleispäteviä siinä mielessä, että ne pätevät kaikissa kulttuureissa kaikkina aikoina?
2. a) Mainitse kaksi todellisuuden luonnetta koskevaa perusnäkemystä. (2 p.)
b) Valitse oman käsityksesi mukaan uskottavin näkemys ja tarkastele sitä kriittisesti. (4 p.)
3. Joskus omaa eettistä käsitystä on vaikea perustella filosofisella etiikalla. Jos tällainen ongelma syntyy, kumpaa näistä normilähteistä pitää seurata? Perustele vastauksesi ja anna esimerkkejä.
4. Missä mielessä onnellisuus, hyvä elämä ja hyvinvointi ovat eettisiä käsitteitä?
5. Tiedon klassisen määritelmän mukaan tieto on tosi, perusteltu uskomus. Perustelu oikeuttaa uskomuksen. Mitä vaaditaan, että uskomus olisi oikeutettu?
6. Millä perusteilla ennustat toisen ihmisen valintoja, kun olet tekemisissä hänen kanssaan?
7. Ihmisen sanotaan olevan sosiaalinen eläin. Yhteisöstä eroaminen ja luopuminen omasta kulttuurisesta identiteetistä on usein vaikeaa. Tätä kutsutaan yhteiskuntafilosofiassa exit-ongelmaksi. Mitä vaikeuksia ihminen kohtaa yrittäessään erota yhteisöstään?
8. Selitä ja perustele ero seuraavien tapausten välillä. Tarkastele erityisesti lausunnonantajan asemaa päätöksenteossa.

Tapaus 1. Uskonnollinen yhteisö ei hyväksy jäseniensä osallistumista maanpuolustukselliseen toimintaan. Lailla on säädetty kyseisen uskonnollisen yhteisön jäsenille oikeus olla osallistumatta edellä mainittuun toimintaan. Tämän erivapauden ehtona on yhteisön antama lausunto jäsenyydestä.

Tapaus 2. Psykiatrin antama lausunto on edellytyksenä sille, että syytetty jätetään tuomitsematta syyntakeettomana.

- +9. On olemassa arvoalueita kuten eettiset arvot, esteettiset arvot, valta-arvot, vitaaliset arvot, taloudelliset arvot, pyhyysarvot ja sosiaaliset arvot.
- Kuvaile arvoalueiden roolia päätöksenteossa.
 - Eri arvoalueisiin kuuluvat arvot ovat joskus ristiriidassa keskenään. Miten tällaisia ristiriitoja voidaan ratkoa?
 - Ovatko eettiset arvot aina ensisijaisia muihin arvoihin nähden?
- +10. Vanha sanonta kuuluu ”Kettu tietää monta asiaa, mutta siili tietää yhden ison”. Tätä ajatusta on sovellettu filosofeihin. Esitä oma näkemyksesi siitä, ketkä filosofit ovat siilejä ja ketkä kettuja. Perustele näkemyksesi esittelemällä valitsemiesi filosofien oppeja. Voit käyttää vastauksessasi esimerkkinä alla olevia filosofeja.

Platon (427–347 eaa.), Aristoteles (noin 384–322 eaa.), Niccolò di Bernardo dei Machiavelli (1469–1527), Immanuel Kant (1724–1804), Karl Marx (1818–1883), Bertrand Russell (1872–1970), Ludwig Wittgenstein (1889–1951), Georg Henrik von Wright (1916–2003)

<[http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/e/e2/Portrait_of_Niccolò_Machiavelli_by_Santi_di_Tito.jpg/220px-Portrait_of_Niccolò_Machiavelli_by_Santi_di_Tito.jpg](http://www.google.fi/search?hl=fi&site=img&pbm=isch&source=hp&biw=1444&bih=1189&q=platon&oeq=platon&gs_l=img.3..016j0i2414.391263.392975.3.393524.6.6.0.0.0.65.260.6.6.0...0.0...1ac.1.2.img.3DluGpz10Lo>;

 <
 <<http://fistedaway.files.wordpress.com/2011/02/immanuel-kant.jpg>;>
 <http://www.franceculture.fr/sites/default/files/imagecache/ressource_full/2012/05/04/4434529/karl-marx.jpg;>
 <<http://thisrecording.com/today/2011/9/16/in-which-you-may-think-of-wittgenstein-what-you-like.html>>;>
 <<http://thisrecording.com/today/2011/9/16/in-which-you-may-think-of-wittgenstein-what-you-like.html>> .

Luettu 10.2.2013.